

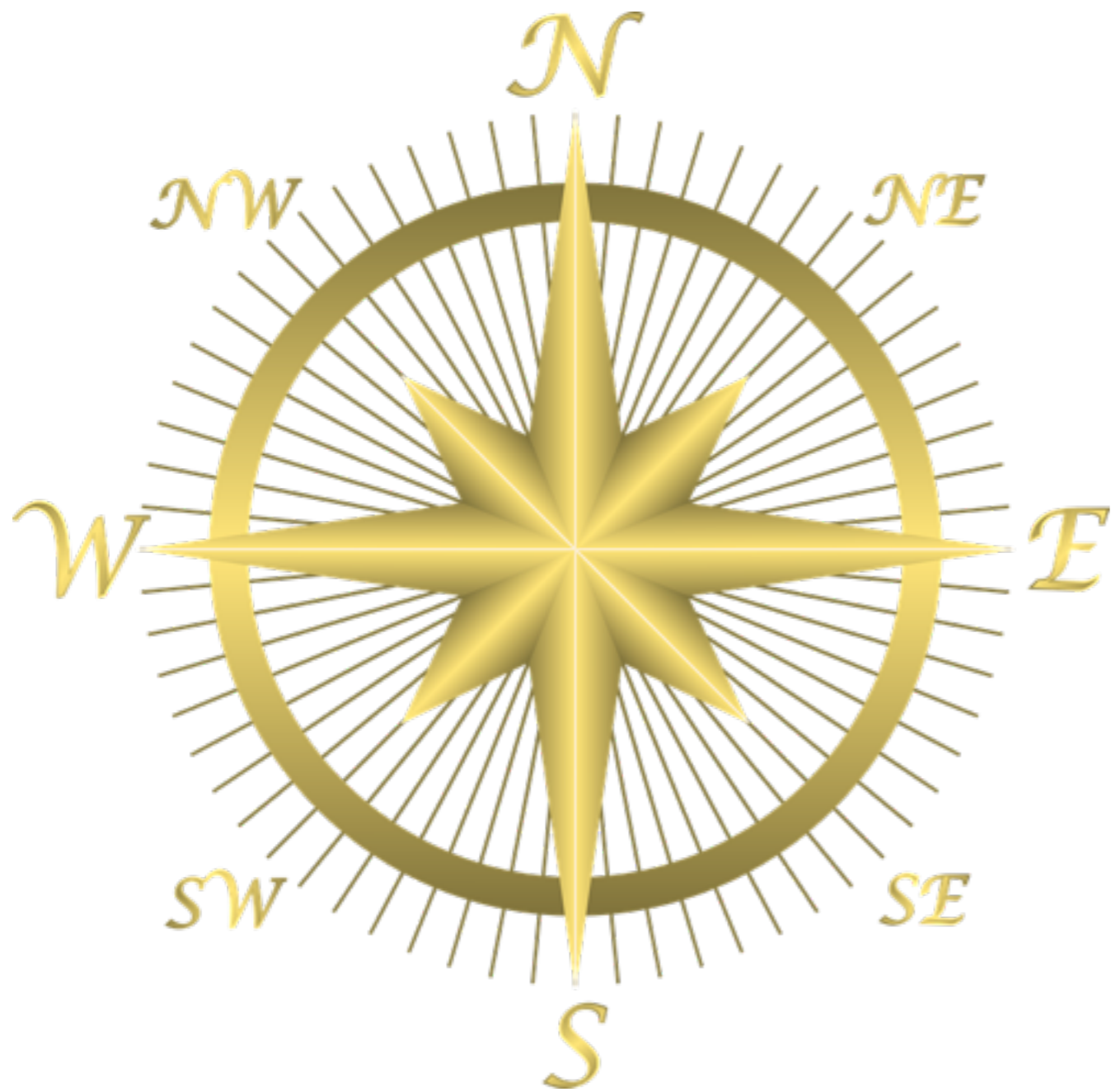

ALFIN

Viaxe ao centro da biblioteca

Xornadas de Bibliotecas Escolares 2016
Asun Carballo e Mónica Muñoz

SITUÁNDONOS

- *Que libro! Que libro! -repetía sen cesar.*

Estas exclamacións lembrábanme que o profesor Lidenbrock era tamén bibliómano nos seus momentos de ocio; se ben non había ningún libro que tivese valor para el como non fose inatopable ou, polo menos, ilexible.

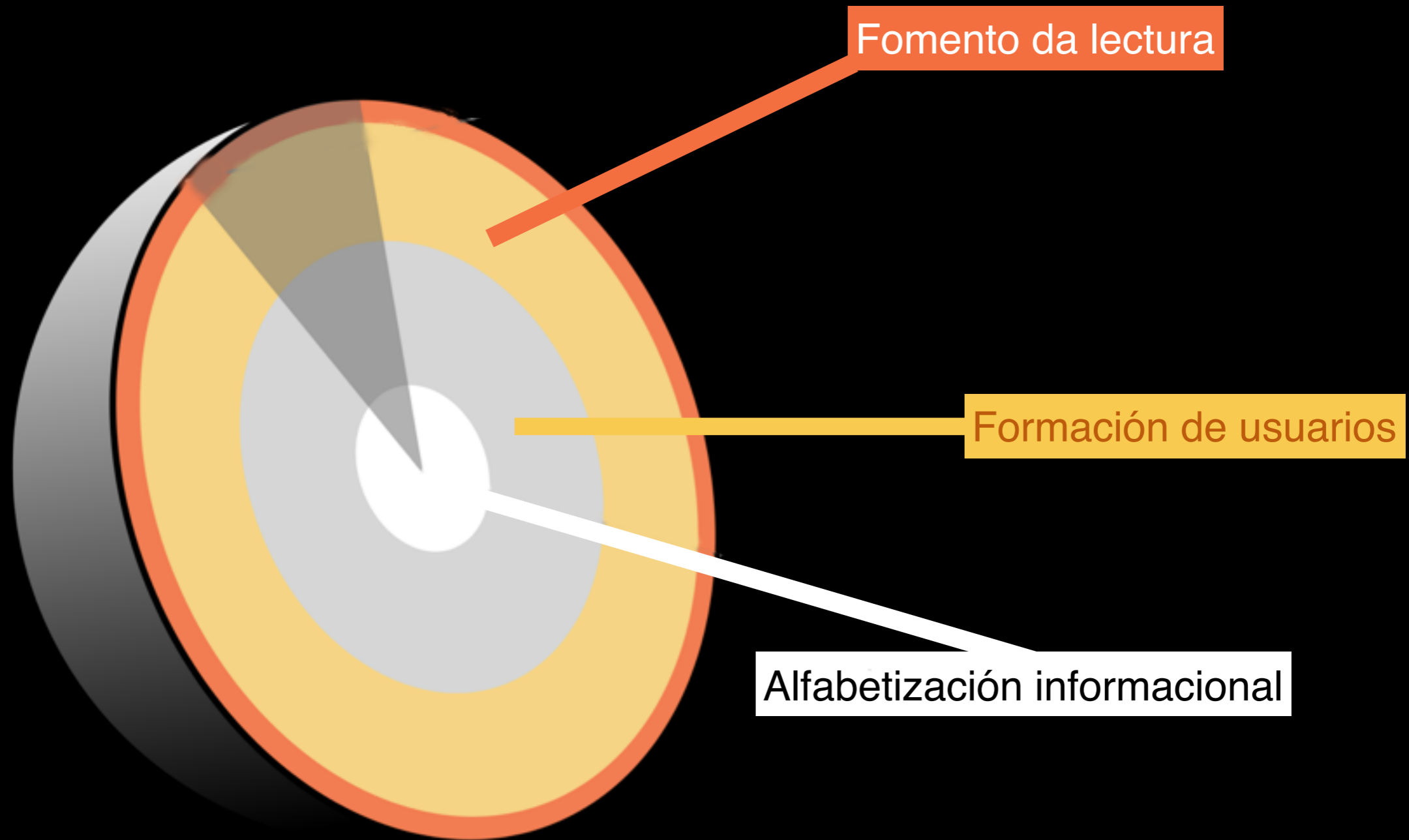
- *Non ves? -díxome-, non ves? É un inestimable tesouro que atopei esta mañá rexistrando a tenda do xudeu Hevelius.*

Ж. А К Р Т У	Т У А Т П Т Р	У Т Т Р І Б Р
У √ ↑ У У Ψ F	П К Т Т І Т F	К І ↑ Б А Г Т
Г ↑ У 1 Ψ К	1 ↑ А 1 ↑ Т У	У П Б А А К
Т Ψ ↑ К 1 Т І	К П 1 Т Ψ ↑	А А І Р У 1
І ↑ П 1 1 А	. К У Ψ А Ψ	І Т 1 1 В У
Ψ Ψ Б А Ψ І	Т Т П ↑ П Р	F А 1 К ↑ П
Б ↑ , І 1 Ψ	К У Т І В К	Ψ Т Б І І І

Criptograma que aparece na obra. Dominio público, en [Wikimedia Commons](#).

A biblioteca escolar

PREPARÁNDONOS PARA A VIAXE

DESTINO: ALFIN

É saber cando e por que precisas información, onde atopala, e como avaliala, empregala e comunicala dun xeito ético.

CILIP. UK, 2004

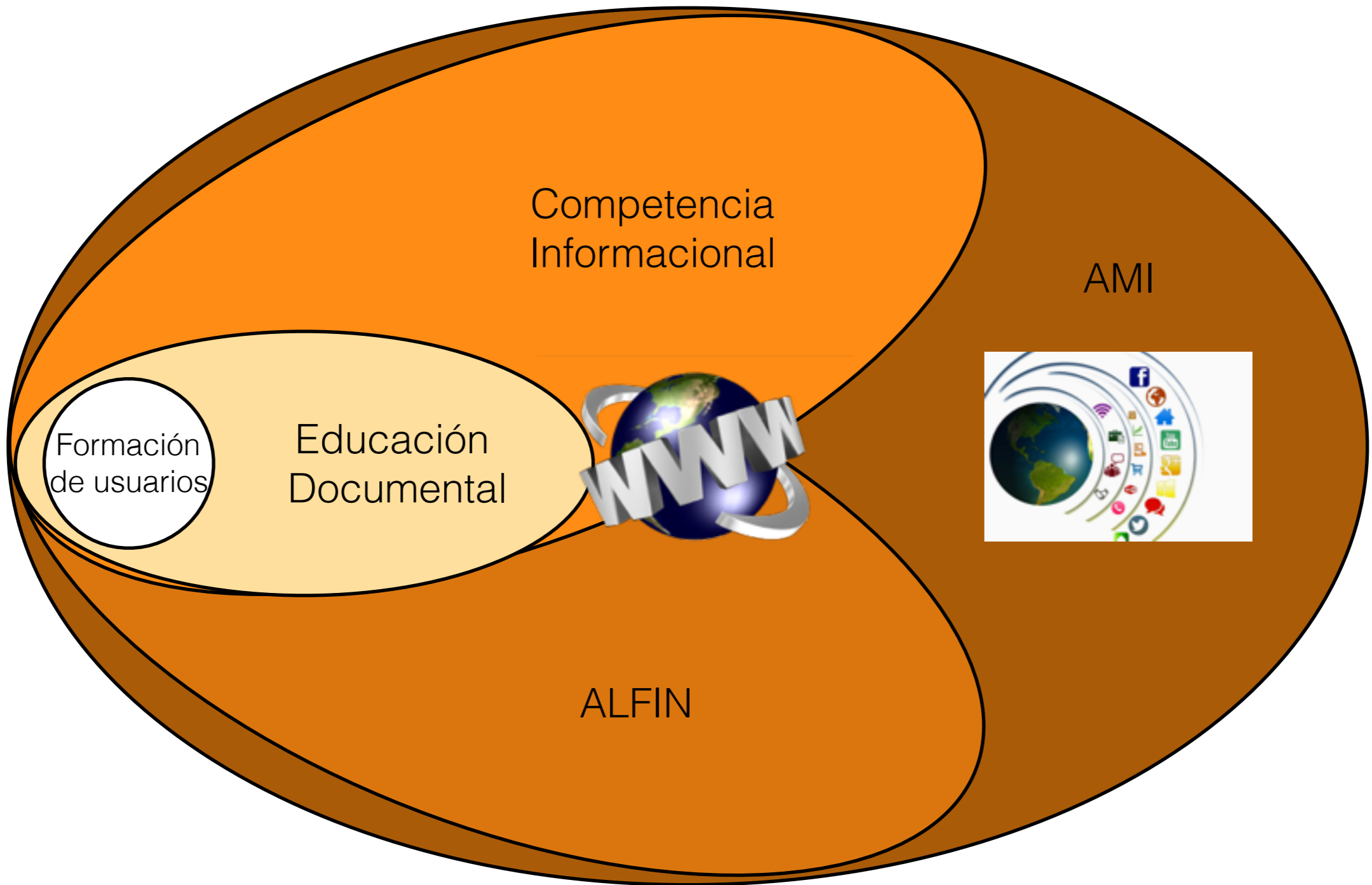
N-525

**SANTIAGO
DE COMPOSTELA**

N-640

A ESTRADA

Competencia Informacional

AMI

Formación de usuarios

Educación Documental

ALFIN

Diseño y Pintado por

L. Bonaparte

Reproducción Prohibida

EL SALON DE LA MODA

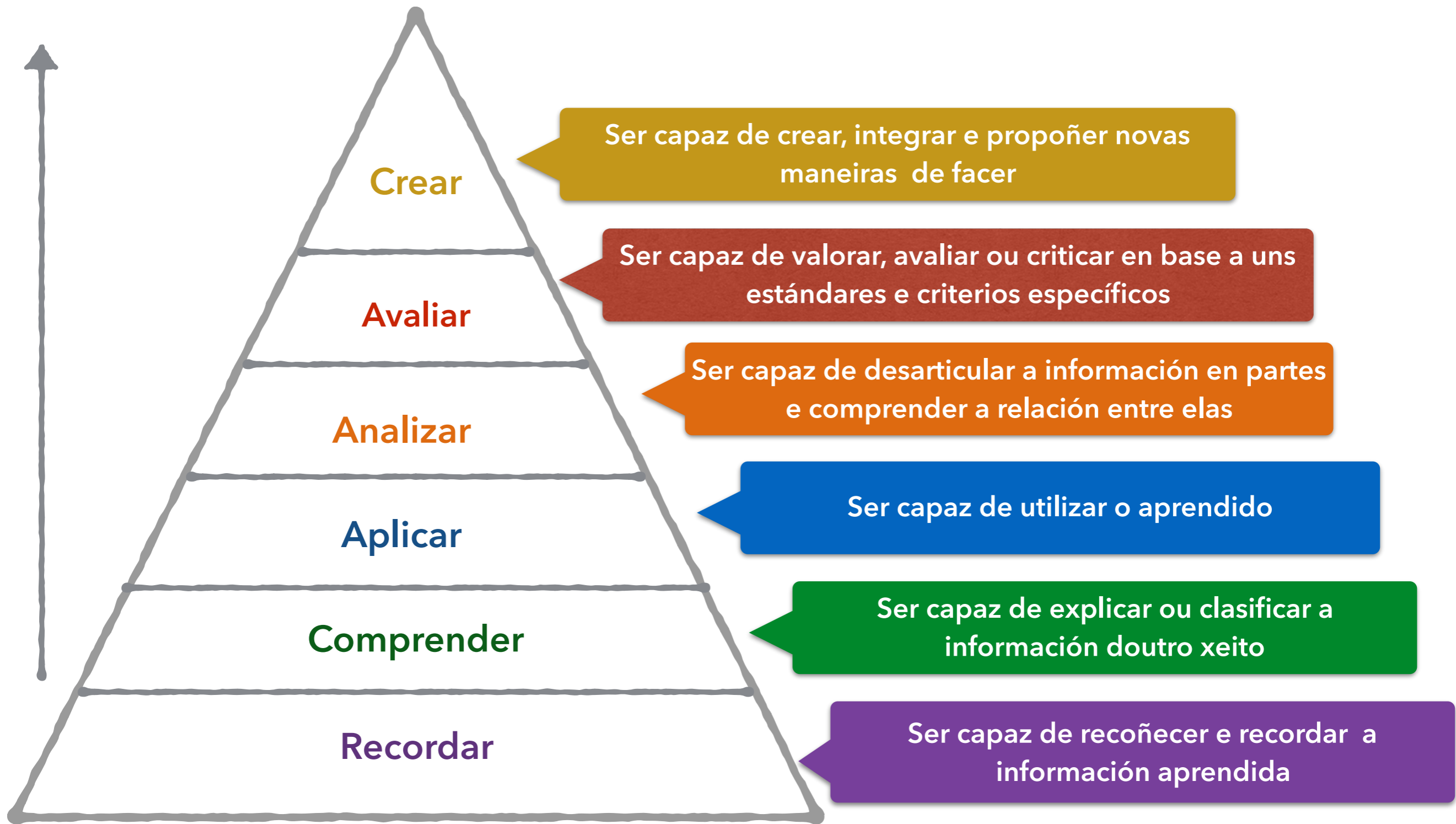
XIII. N.º 201

Montaner y Simon Editores. Barcelona

Bases psico-pedagógicas

Bases legislativas

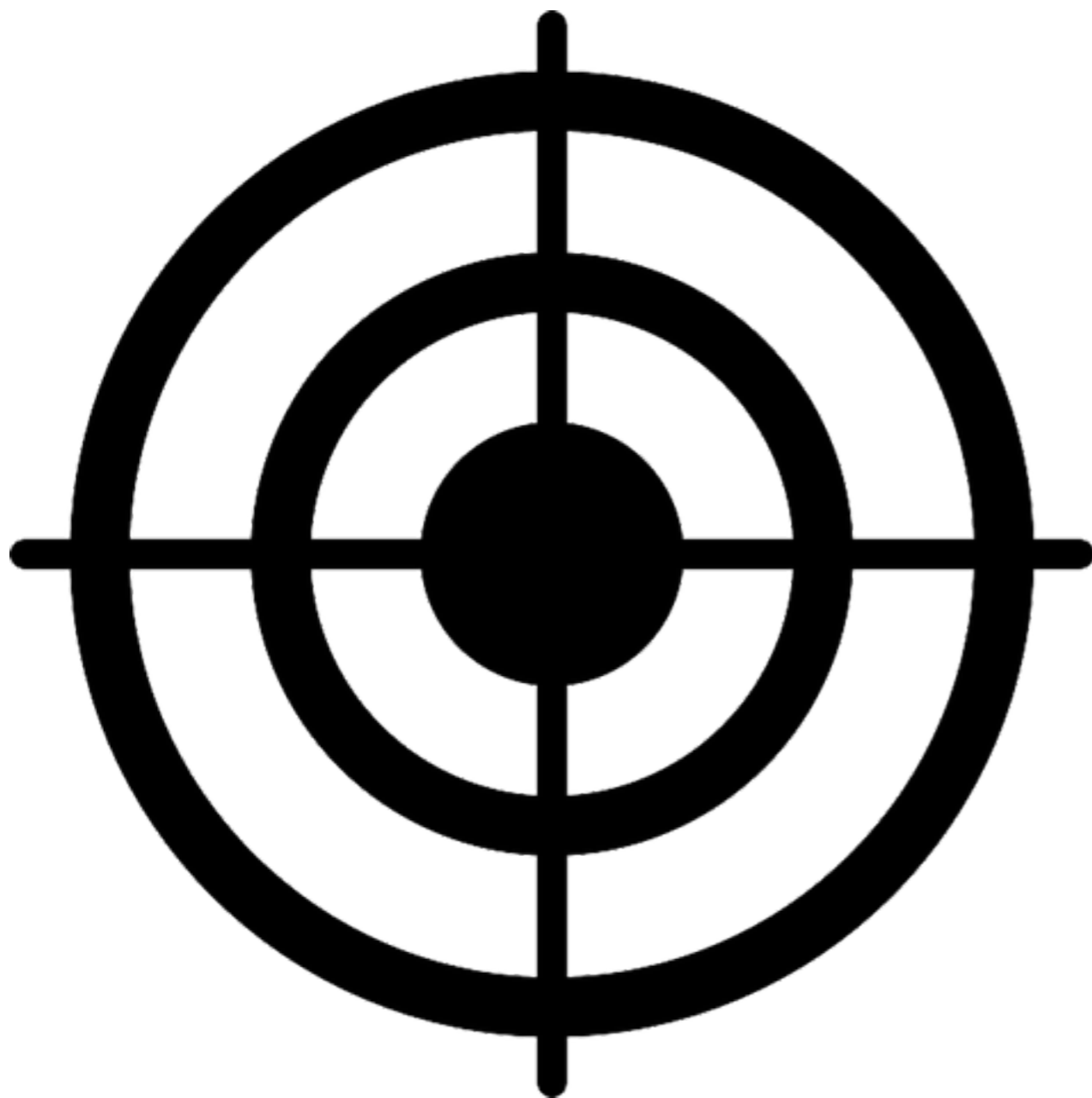
Revisión da Taxonomía de Bloom
(Anderson & Krathwohl, 2001)

Neuroeducación

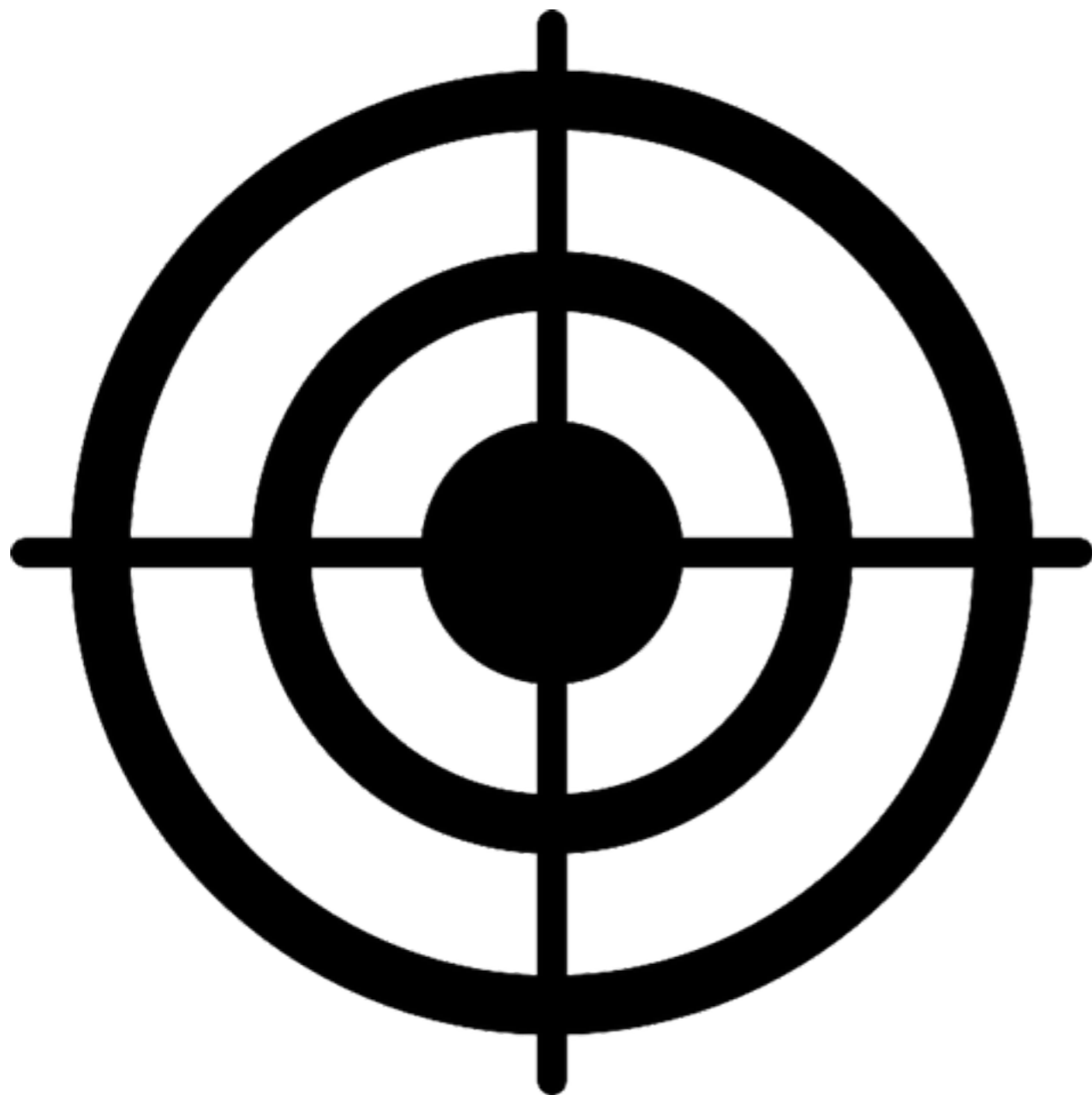

Bases legislativas

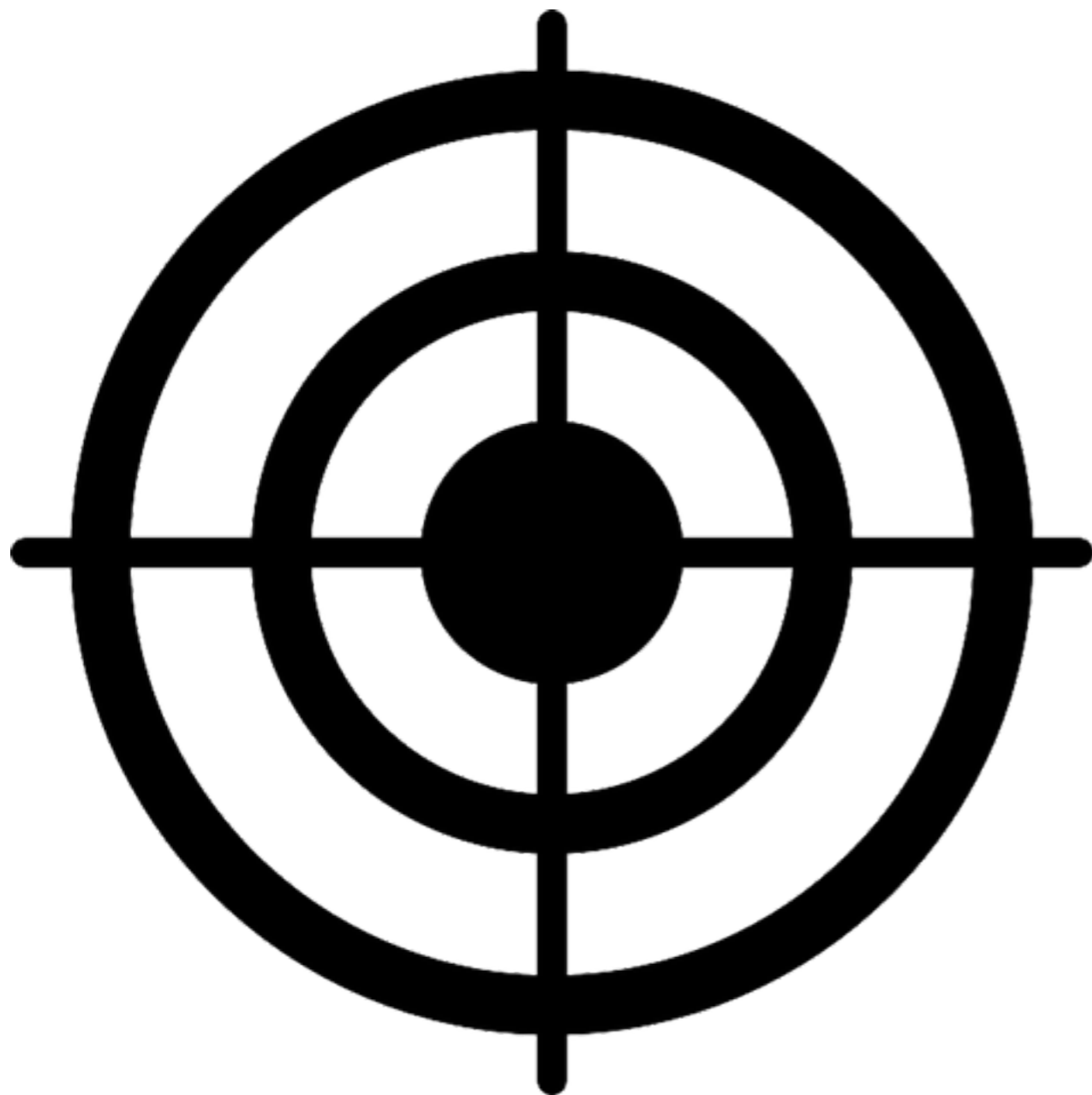
L.O.E. Principios da Educación

- **Aprendizaxe permanente**, que se desenvolve ó longo da vida (*artigo 1.d*)
- Fomento e promoción da investigación, a experimentación e a **innovación educativa** (*artigo 1.n*).

L.O.E. Fins da Educación

- A adquisición de **hábitos intelectuais e técnicas de traballo** (*Artigo 2.h*).

L.O.E. Medios

- **Cualificación e formación do profesorado**
- Traballo en equipo
- Experimentación e renovación educativa
- **Fomento da lectura e o uso de bibliotecas**

(Artigo 2.2.).

PERDIDOS EN ALFIN

Saber ler o plano
Competencia informacional

Competencia informacional

Desenvolvemento das capacidades que mobilizan coñecementos, habilidades e actitudes vencelladas co uso da información nos procedementos de busca, tratamento e comunicación.

Glòria Durban

Competencia informacional

Desenvolvemento das capacidades que mobilizan coñecementos, **habilidades** e actitudes vencelladas co uso da información nos procedementos de busca, tratamento e comunicación.

documentais —
dixitais —
lingüísticas —
cognitivas —

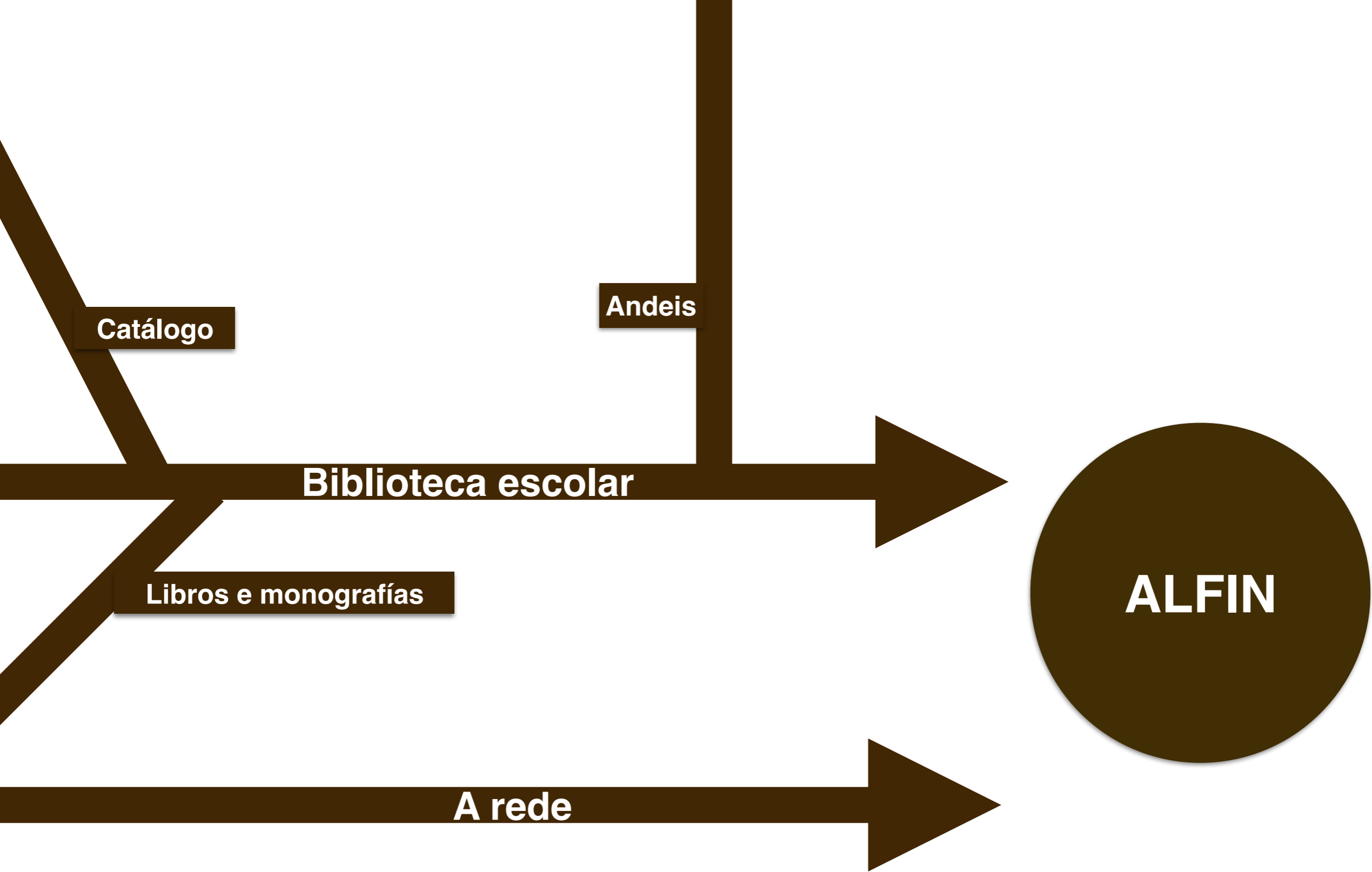
Competencia informacional

Desenvolvemento das capacidades que mobilizan coñecementos, **habilidades** e actitudes vencelladas co uso da información nos **procedementos de busca,** **tratamento e comunicación.**

- aprender a comprender a información,
- aprender a estruturar a información,
- aprender a sintetizar a información,
- aprender a comunicar,
- aprender a argumentar.

documentais —
dixitais —
lingüísticas —
cognitivas —

Catálogo

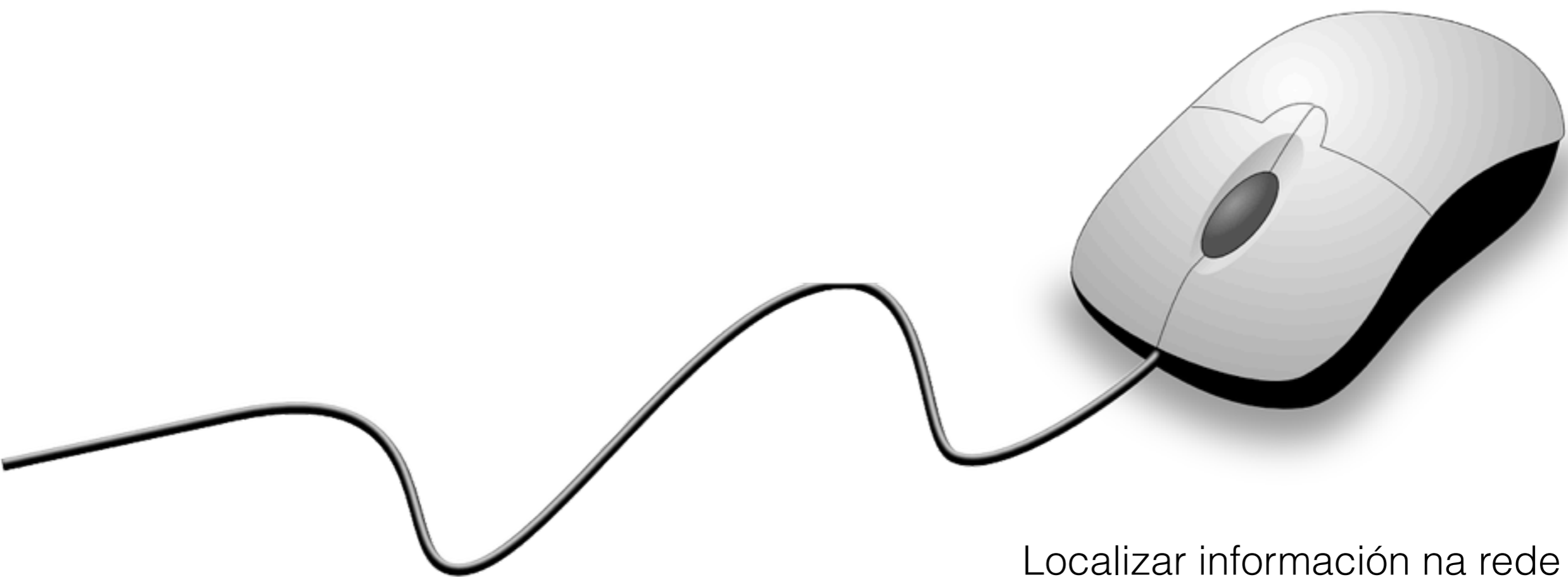
Andeis

Biblioteca escolar

Libros e monografías

A rede

ALFIN

Localizar información na rede

Avaliación da información obtida

- Autoridade

Tipos de páxinas web

.com

Con finalidades comerciais

.gob ou gov

Páxinas governamentais

.edu

Con fins educativos

.net

Relacionadas con internet e as telecomunicacións

.mil

De carácter militar

Extensións: código do país

.gal
Galicia

.es
España

.ar
Arxentina

.uk
Reino Unido

- Autoridade
- Contidos
- Atualização
- Organizacão
- Lexibilidade
- Adequación
- Navegabilidade

Ética e responsabilidade no uso da información

Recoñecemento

Hai que recoñecer a autoría

BY

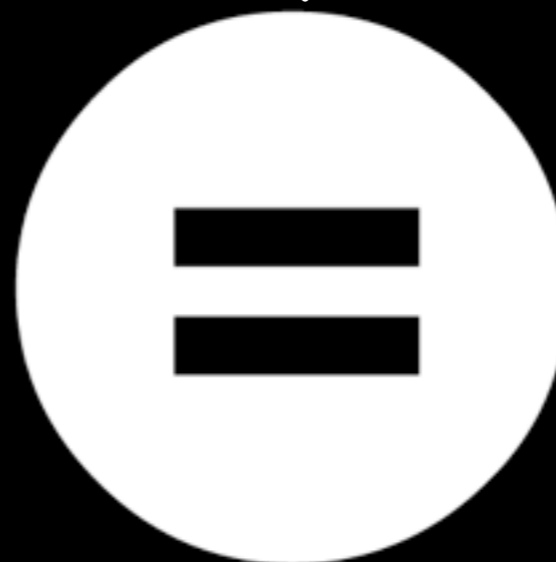
NC

Non comercial

Non se pode copiar, distribuír ou mostrar a obra con intencións comerciais

Sen obras derivadas

Pódese copiar e distribuír a obra exclusivamente como foi creada

ND

SA

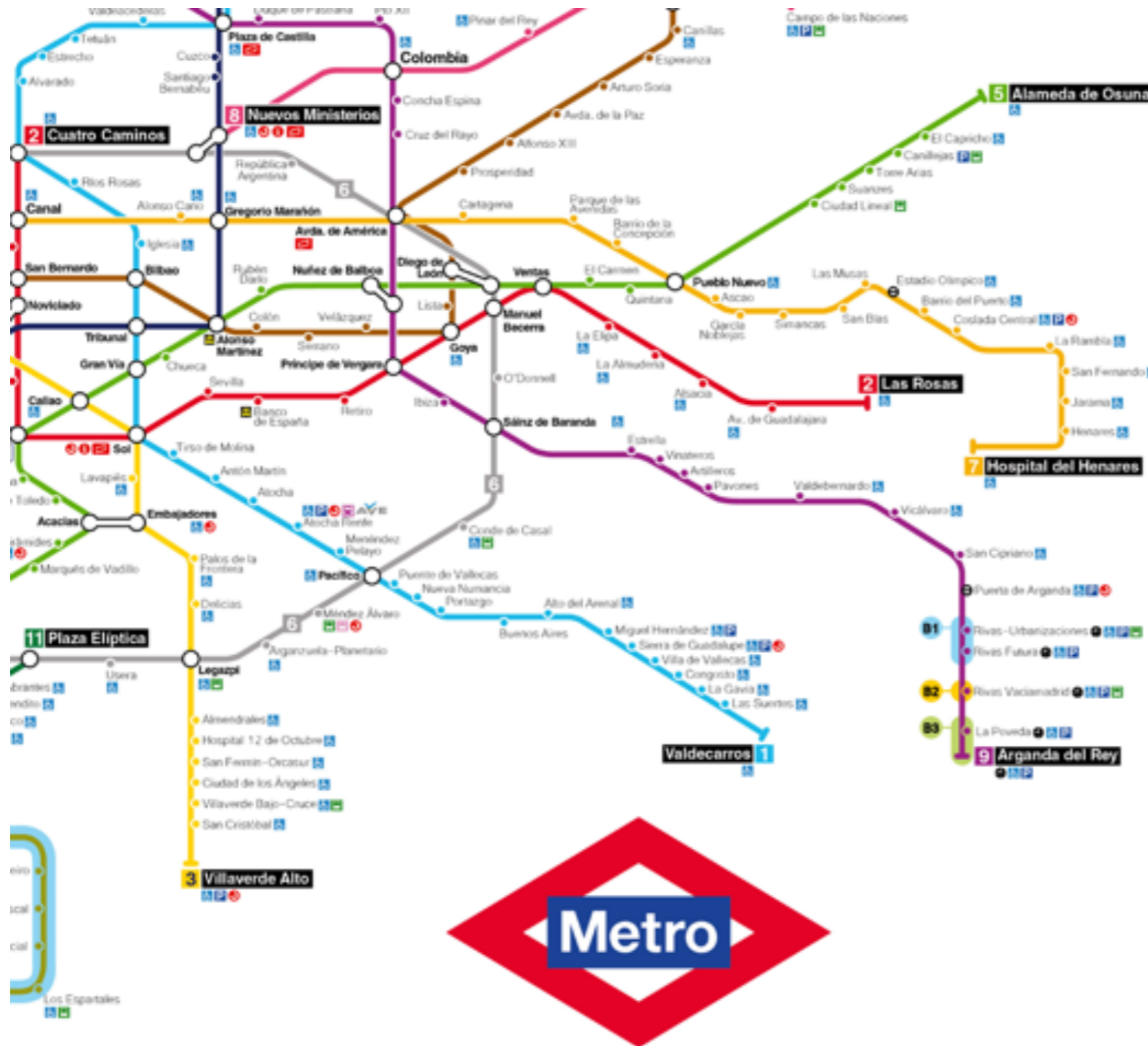
Compartir igual

Permite a creación de obras derivadas sempre que se manteña o mesmo tipo de licenza

Referenciar para evitar plaxios

PLANIFICANDO A ESTANCIA EN ALFIN

ANALISE DO CURRÍCULO DO CENTRO

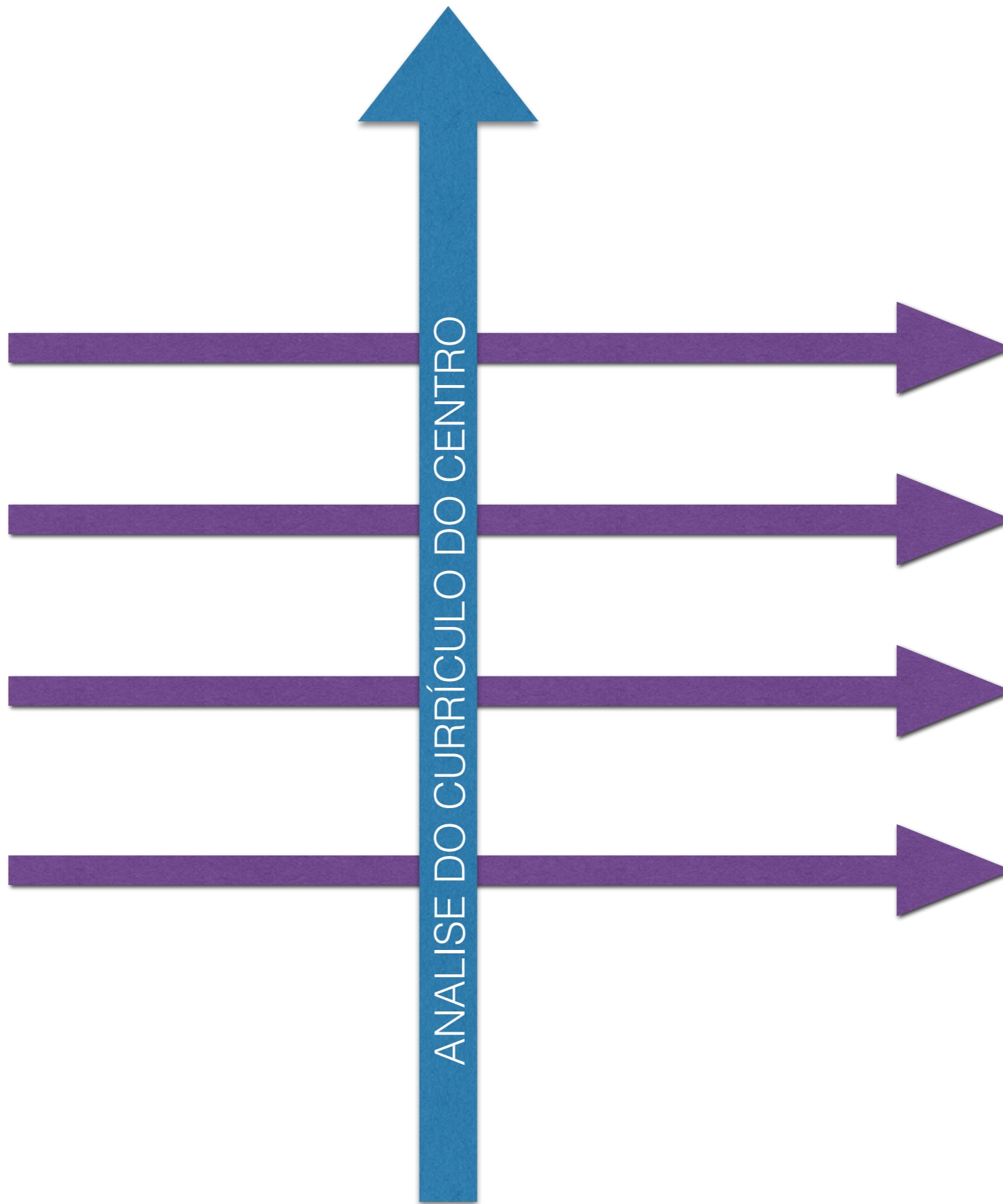
Competencia lingüística
e comunicativa

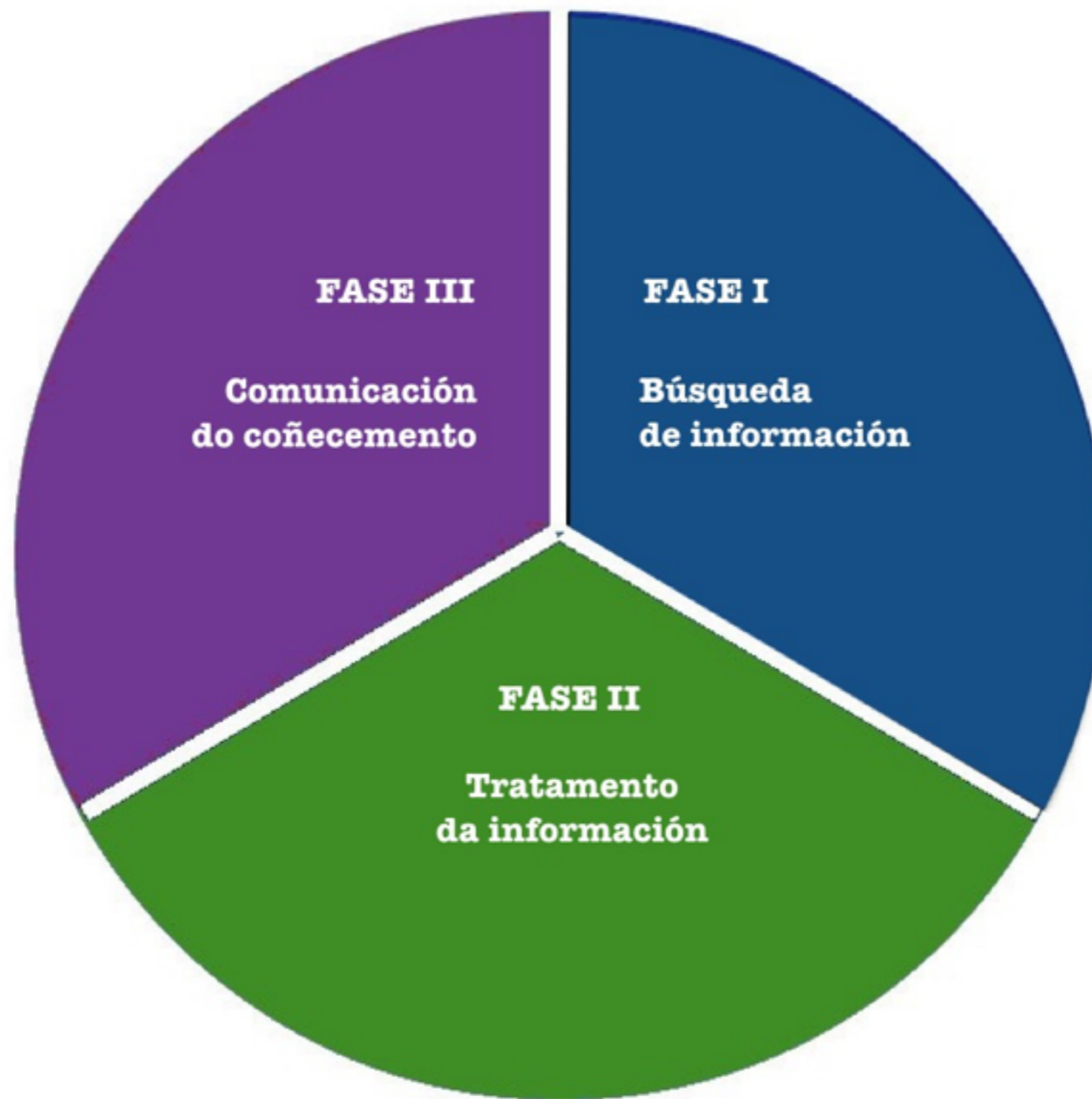
Competencia no
tratamento da información
e competencia dixital

Competencia en
autonomía e iniciativa
personal

Competencia para
aprender a aprender

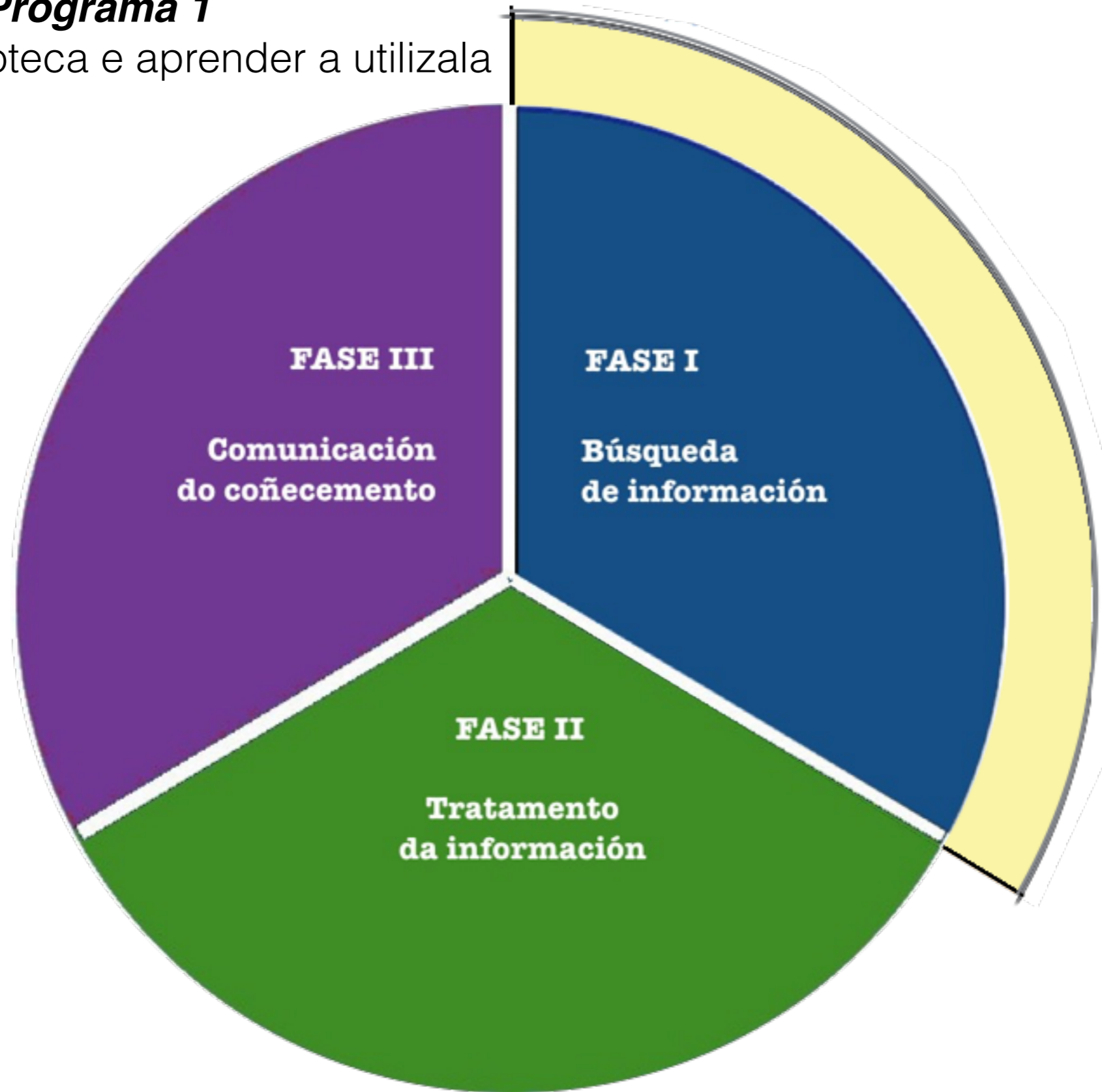
Corresponsabilidade das áreas curriculares

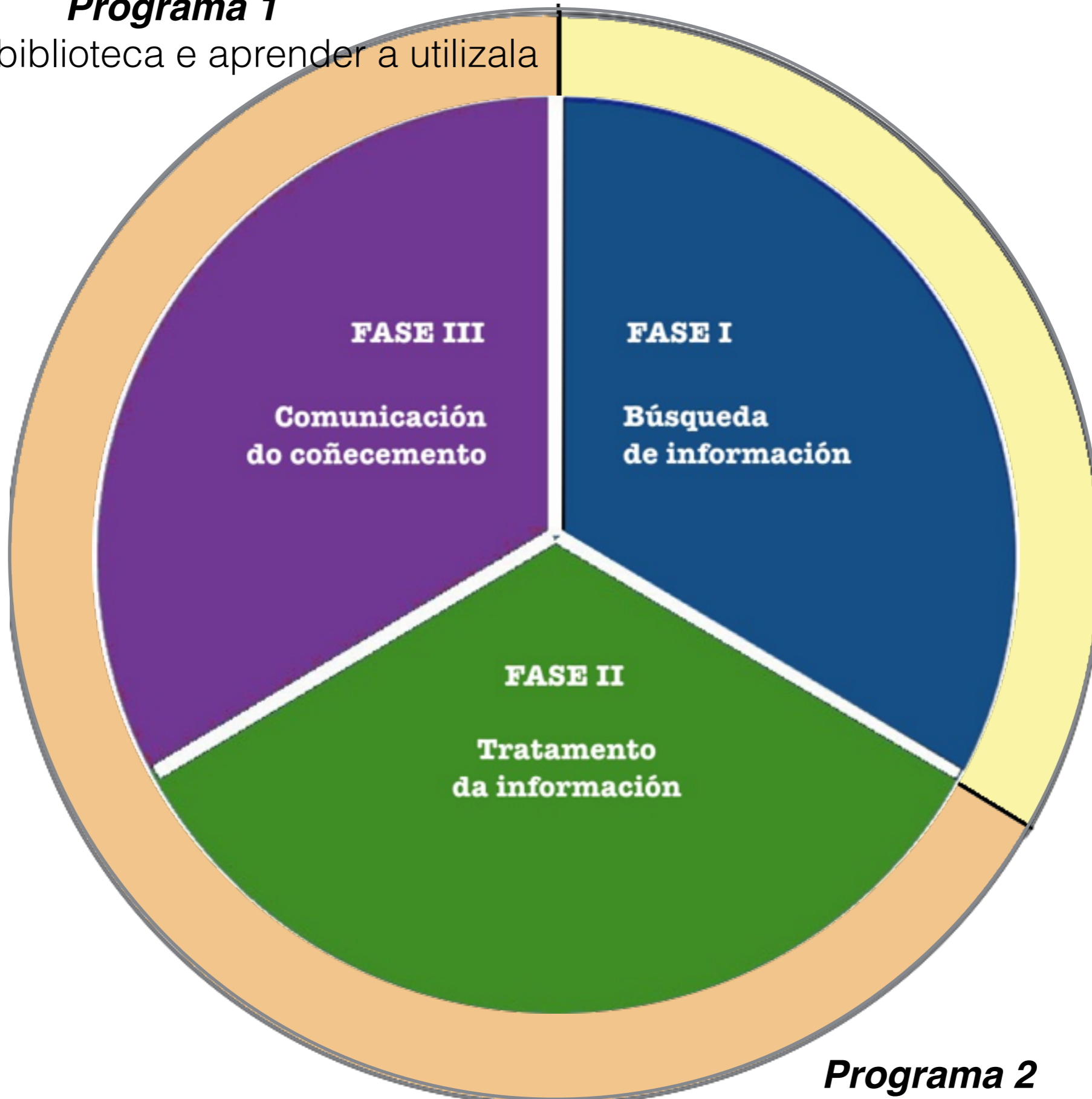
Programa 1

Coñecer a biblioteca e aprender a utilizala

Programa 1

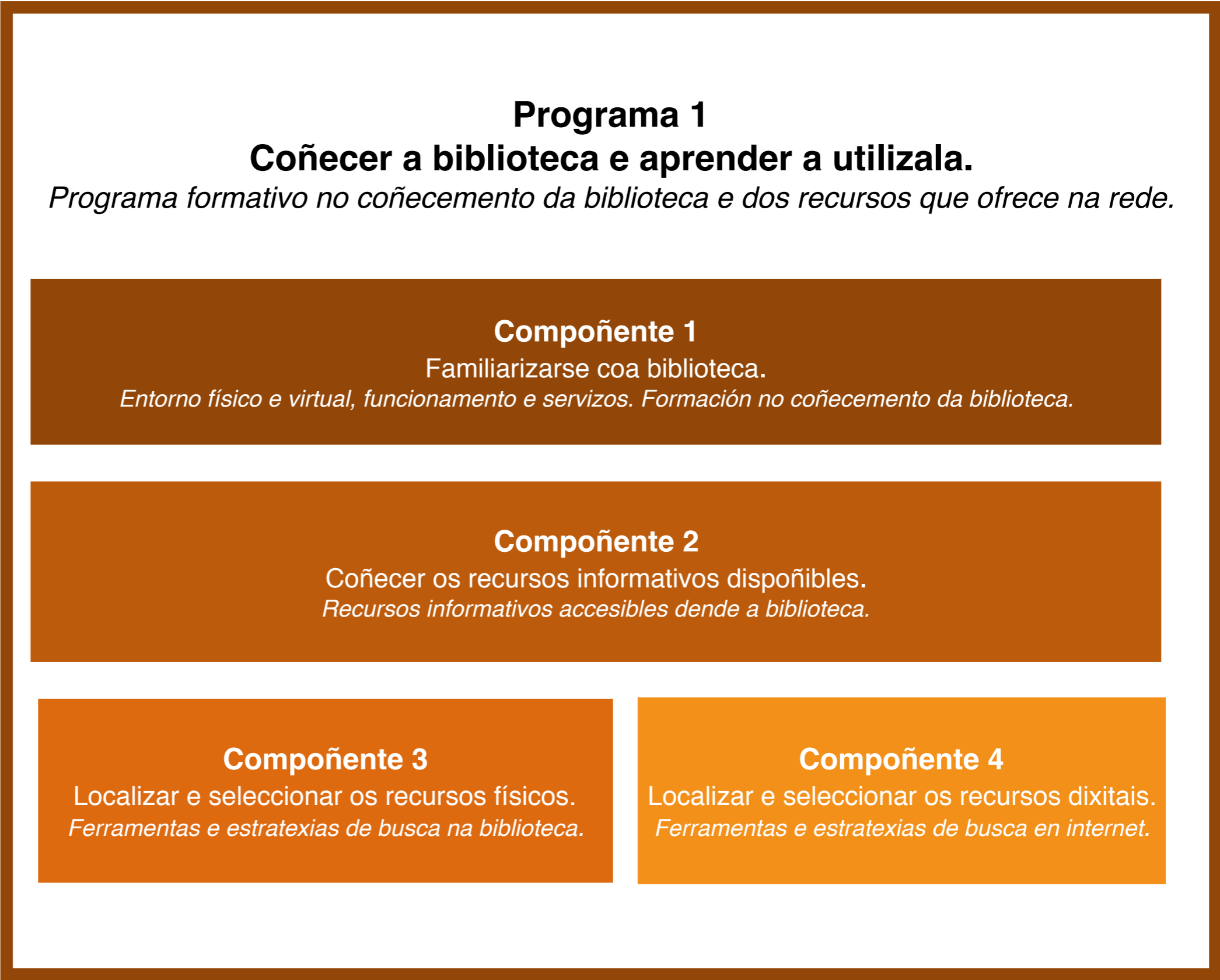
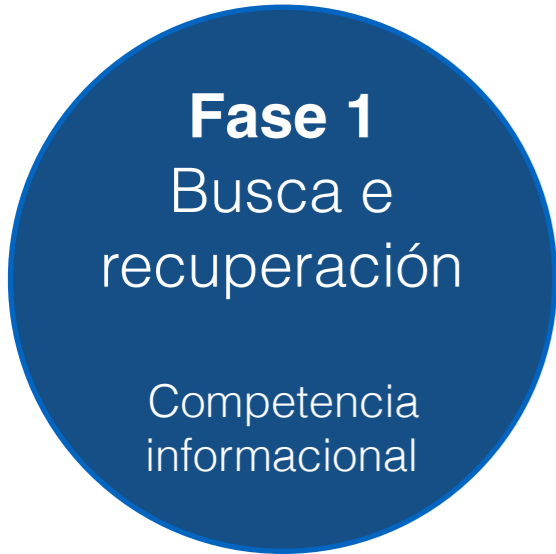
Coñecer a biblioteca e aprender a utilizala

Programa 2

Aprender a investigar e a utilizar a información

* Desenvolvemento dos compoñentes

FASE II

**Tratamento
da informação**

Manipular

Analizar

Interpretar

Programa 2

Aprender a investigar e a utilizar a información.

Programa formativo en habilidades e estratexias para aprender a informarse.

Compoñente 1

Organizar e planificar proxectos de investigación.

Habilidades de autorregulación e cooperación. Formación metodolóxica para a realización dun proxecto de investigación.

Compoñente 2

Comprender e reorganizar a información.

Habilidades de análise e síntese de información.

Compoñente 3

Comunicar e compartir o aprendido.

Habilidades de xeración e comunicación de contidos.

Fase 2

Tratamento e
síntese

Competencia
informacional

Fase 3

Comunicación e
aplicación

Competencia
informacional

Metodología

- + reflexión; - memorización
- procesos cognitivos variados
- aprendizaxes contextualizadas partindo das motivacións e intereses do alumnado
- metodoloxías e situacións de aprendizaxe variadas
- investigación, lectura e tratamento da información como estratexias de aprendizaxe
- conciencia da propia aprendizaxe
- traballo cooperativo (alumnado e profesorado)
- elaboración e selección de materiais curriculares diversos
- coordinación metodolóxica e didáctica
- avaliación formativa

Ser analfabeto é un modo de escravitude, de parálise
ou de cegueira.

José Antonio Marina

Ser anALFINbeto é un modo de escravitude, de parálise
ou de cegueira.

José Antonio Marina

Libre é quen crea, non quen copia, e libre é quen
pensa, non quen obedece.
Aprender é aprender a dubidar.

Eduardo Galeano

Grazas

BIBLIOGRAFÍA

CALDERÓN REHECHO, Andoni, 2010. *Informe APEI sobre Alfabetización Informacional* [en liña]. Asociación Profesional de Especialistas en Información [consulta: 24 de setembro de 2015]. Disponible en: <http://eprints.rclis.org/14972/1/Informeapeialfin.pdf>

CARBALLO, Asun e MUÑOZ, Mónica. *Alfabetización informacional (ALFIN) para bibliotecas escolares*. [PLATEGA].

COMISIÓN TÉCNICA DE BIBLIOTECAS ESCOLARES, 2011. *Marco de referencia para las bibliotecas escolares [en liña]*. Madrid: Ministerio de Educación [consulta: 9 de outubro de 2015]. Disponible en: <http://www.mecd.gob.es/cultura-mecd/dms/mecd/cultura-mecd/areas-cultura/bibliotecas/mc/consejocb/comisiones-tecnicas-de-cooperacion/escolares/Marcoreferenciabescolares.pdf>

DURBAN ROCA, Gloria, CID PROLONGO, Ana e GARCÍA GUERRERO, José, 2012. *Programas para el desarrollo de la competencia informacional articulados desde la biblioteca escolar*. Sevilla: Consejería de Educación. Junta de Andalucía

LEY ORGÁNICA 2/2006, de 3 de mayo, *de Educación (LOE)* [en liña] [consulta: 13 de outubro de 2015]. Disponible en: <https://www.boe.es/buscar/pdf/2006/BOE-A-2006-7899-consolidado.pdf>.

LEY ORGÁNICA 8/2013, de 9 de diciembre, *para la mejora de la calidad educativa (LOMCE)* [en liña] [consulta: 13 de outubro de 2015]. Disponible en: <https://www.boe.es/boe/dias/2013/12/10/pdfs/BOE-A-2013-12886.pdf>.

LÓPEZ GARCÍA, Juan Carlos. *La taxonomía de Bloom y sus actualizaciones* [en liña] [consulta: 13 de outubro de 2015]. Disponible en: <http://www.eduteka.org/TaxonomiaBloomCuadro.php3>.

UNESCO. *Programa de formación en Alfabetización Mediática e Informacional destinado a los docentes* [en liña] [consulta: 25 de setembro de 2015]. Disponible en: http://www.unesco.org/new/fileadmin/MULTIMEDIA/HQ/CI/CI/pdf/media_and_information_literacy_curriculum_for_teachers_es.pdf.